

HLAVNÍ TÉMA

VYDRŽENÍ DLE NOZ

Občanský zákoník č. 89/2012 Sb., označovaný také jako nový občanský zákoník, je v účinnosti již pátým rokem. Vedly se diskuze k různým institutům tohoto nového občanského zákoníku, ale mám za to, že poměrně stranou zájmu zůstala úprava vydržení. Zřejmě je na první pohled vzbuzován dojem, že se nic nového oproti předchozí úpravě v zákoně č. 40/1964 Sb. neudálo, opak je pravdou.

V novém občanském zákoníku je vydržení upraveno velmi podrobně a dosavadní judikatura bude jen částečně použitelná na tuto novou úpravu. K podmínkám vydržení náleží mimo jiné to, že držitel musí být řádný, poctivý a pravý (tzv. kvalifikovaná držba). V tomto příspěvku bych poukázal zejména na řádnost držby.

Řádná držba je upravena v § 991 o.z. tak, že držba je řádná, pokud se zakládá na platném právním důvodu. Kdo se ujme držby bezprostředně, aniž ruší cizí držbu, nebo kdo se ujme držby z vůle předchozího držitele nebo na základě výroku orgánu veřejné moci, je řádným držitelem.

Občanský zákoník v pododdíle 5, věnovaném vydržení, v § 1090 odst. 1 toto obecné ustanovení § 991 poněkud modifikuje tak, že se držba zakládá na právním důvodu, který by postačil ke vzniku vlastnického práva, pokud by náleželo převodci, nebo kdyby bylo zřízeno oprávněnou osobou.

Tato „dvojakost“ byla již v o.z.o., „která znala držbu pořádnou ve smyslu § 316 a 317 o.z.o., nicméně pro účel vydržení byla konstrukce držby jiná – užší, a byla upravena v § 1461“. Dle ustanovení § 1461 o.z.o., „každé držení jest pořádné a k vydržení postačující, zakládá-li se na takovém právním důvodu, který by postačil k převzetí vlastnictví, kdyby bylo náleželo převodci. Takové jsou např. odkaz, darování, zápůjčka, koupě a prodej, směna, placení atd.“ nebo návrh nového občanského zákoníku z roku 1937 v § 1323

uváděl, že držba je řádná z hlediska vydržení, když se zakládá na důvodu, který by postačil ke vzniku práva, kdyby náleželo převodci nebo kdyby bylo zřízeno osobou oprávněnou. Ustanovení bylo vykládáno tak, že „pořádným držitelem je jen ten, kdo vešel v držbu smlouvou o převodu vlastnictví, která nezpůsobila přechodu vlastnictví jen proto, že převodce nebyl vlastníkem.“

V ustanovení § 1090 odst. 1 o.z. není použito označení řádná držba, zákonodárce má zřejmě úmysl definovat podmínky kvalifikované držby odlišně, než u řádné držby, ale na druhou stranu se může jednat pouze o důsledek převzetí původní úpravy z o.z.o., případně vládního návrhu z roku 1937.

Dle § 991 o.z. se držba musí zakládat na platném právním důvodu s tím, že držitel se ujme držby z vůle svého právního předchůdce. Nabízí se tak platná smlouva, aby však nedošlo k převodu vlastnického práva, muselo by nastat to, že převodce byl neoprávněný k převodu. Množina případů, která bude splňovat podmínky řádné držby pro účely vydržení dle § 1090 o.z. a podmínky řádné držby dle § 994 o.z., tak bude velmi podobná, ne-li stejná, ostatně JUDr. Spáčil vykládá věc tak, že se jedná o stejné případy, a že zákonodárce nemá důvodu dát těmto pojmům různý obsah.

Zavedením této tzv. titulární držby došlo k zásadnímu rozdílu oproti úpravě předcházející v zákoníku č. 40/1964 Sb., kde se zmiňoval pouze oprávněný držitel, věc se vykládala se zaměřením spíše na poctivost držitele, na poctivou držbu. Tato se posuzovala objektivně, vzhledem ke všem okolnostem, tedy i k nabývacímu titulu, zda by tento titul mohl vést ke vzniku vlastnického práva, pokud by měl všechny náležitosti – například náležitosti formy, čili písemnou smlouvu u převodu nemovitosti, avšak účastníci si sjednali kupní smlouvu formou jen ústní...

Číst více na www.pravniprostor.cz
JUDr. Pavel Vlach | soudce okresního soudu v Jablonci nad Nisou

Na právním portálu Právní prostor.cz naleznete v nejbližších 14 dnech i tato témata:

Úmluva o biomedicině a právo na informační sebeurčení

Ředitel ústavu jako monokratický orgán

Nařízení e-privacy: Jak se změní nakládání s cookies?

Trestněprávní aspekty robotiky

WWW.PRAVNIPROSTOR.CZ

S CODEXIS®

KOMPLETNÍ A AKTUÁLNÍ ZNĚNÍ ZÁKONŮ

Výklady. Články. Komentáře.
Právní informace v souvislostech.

ZJISTIT VÍCE

STRUČNĚ

ODPOVĚDNOST ZA ÚRAZY PŘI SPORTU

Sport je pro většinu lidí nedílnou součástí jejich života. Jde o způsob relaxace, zábavy, prostředek zlepšení tělesné formy a zdraví a pro mnohé o životní styl. Jeho stále vzrůstající popularita na amatérské i profesionální úrovni s sebou však přináší i zvýšenou četnost jevů, jež vyžadují pozornost práva. Jedním z těchto jevů jsou i sportovní úrazy a právní odpovědnost za ně.

[celý článek](#)

NOVACE ZÁVAZKU ZE SMLOUVY O DÍLO PO UPLYNUTÍ LHŮTY K PLNĚNÍ

Článek se ve stručnosti zabývá otázkou, zda je nezbytné antedatovat dodatek ke smlouvě o dílo, kterým je prodloužována lhůta k plnění, v případě, že takový dodatek je uzavřen až po uplynutí lhůty k plnění.

[celý článek](#)

MLADÍ PRÁVNÍCI BUDOU DEBATOVALI V OLOMOUCI

Již po dvanácté připravuje právnická fakulta Univerzity Palackého mezinárodní vědeckou konferenci Olomoucké debaty mladých právníků. Zatímco termín konání zůstává tradiční, druhá polovina září, novinkou bude místo konání. Pořadatelé pro letošní ročník vybrali Pevnost poznání.

[celý článek](#)

HROMADNÉ ŽALOBY – ČEKÁ ČESKÉ PROCESNÍ PRÁVO REVOLUCE?

Dlouho vedená diskuse o uzákonění institutu hromadných žalob známých především ze Spojených států přiměla české ministerstvo spravedlnosti pustit se do přípravy jeho zakotvení do českého právního řádu.

Tento nástroj by měl umožnit kolektivní uplatňování stejných nebo velmi podobných nároků širokého okruhu osob v rámci jednoho jediného řízení. Podle ministerstva je takové řešení výhodné vlastně pro všechny, má ušetřit náklady a čas jak žalobců, tak žalovaných a dokonce i státu. Na jaké konkrétní případy se tedy hromadné žaloby hodí? A jsou

skutečně výhodné pro všechny? Mají vůbec nějaká rizika? Toto všechno jsou otázky, které se nabízí a které je třeba s ohledem na návrh věcného záměru zodpovědět.

Hromadná žaloba: teorie a (možná) praxe

Ministerstvo počítá s velice širokým pojetím hromadné žaloby, v podstatě bude možné ji podat ve všech oblastech, na které se vztahuje civilní soudní řízení. Vyjmuty budou pouze nesporná řízení, řízení proti státu podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, a s největší pravděpodobností také případy z oblasti práva obchodních korporací, které vzhledem ke své specifčnosti podle ministerstva zasluhují zvláštní úpravu. Hromadná žaloba se nebude omezovat ani pouze na některý okruh nároků – bude tedy možné

kolektivně uplatňovat nároky na plnění, na zdržení se protiprávního jednání, určovací, či na odstranění protiprávního stavu. Samozřejmě se tento institut bude pro některé případy hodit více než pro jiné. Na které konkrétně tedy ministerstvo cílí?

Oblast ochrany spotřebitele se zdá být na první pohled jako nevhodnější, spotřebitel se z důvodu vlastního (vlastně malého) nároku často do soudních sporů nepouští a podnikatelé (často velké společnosti) s tím, že se bude bránit jen malá hrstka spotřebitelů, počítají. Další důležitou oblastí, kde by tento institut mohl najít uplatnění, je oblast náhrady škody v oblasti hospodářské soutěže, pokud se některý ze soutěžitelů dopustí porušení soutěžních pravidel.

Číst více na www.pravniprostor.cz

JUDr. Ondřej Rathouský | Mgr. Ing. Lenka Charvátová | Giese & Partner, s.r.o.

JUDIKATURA

ZVUKOVÝ ZÁZNAM Z PORADY SENÁTU

III. senát Ústavního soudu (soudce zpravodaj Josef Fiala) vyhověl ústavní stížnosti a zrušil usnesení Vrchního soudu v Olomouci, neboť jím byla porušena práva stěžovatele zaručená v čl. 36 odst. 1 a čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

Stěžovatel jako obžalovaný neúspěšně vznesl námitku podjatosti proti předsedkyni senátu, která rozhodovala v jeho trestní věci. Jako důkaz měl sloužit zvukový záznam z porady senátu, který byl zveřejněn na internetové televizi a jehož původ není znám. Vrchní soud v Olomouci v ústavní stížnosti napadeném usnesení konstatoval, že není zřejmé, zda je záznam autentický, kým, kde a kdy byl pořízen a proto k němu soud nemůže přihlížet. Navíc jde o nepřipustný důkaz, neboť záznam hovoru fyzických osob je záznamem projevů osobní povahy hovořících osob a jako takový může být použit zásadně jen se svolením fyzické osoby, která byla účastníkem tohoto hovoru. Stěžovatel ve své ústavní stížnosti namítá, že rozhodnutím vrchního soudu bylo porušeno jeho ústavně zaručené právo na zákonného soudce.

Ústavní soud dospěl k závěru, že je ústavní stížnost důvodná. Vzhledem k tomu, že sama předsedkyně senátu pravost zvukového záznamu nepochybnila, vychází Ústavní soud ze zjištění, že záznam je autentický. Byť lze chápat obavy z možného zneužití záznamů rozhovorů, nadto opatřených způsobem, který nebyl objasněn, Ústavní soud názor vrchního soudu, že šlo v daném případě o nezákonný (a tudíž nepřipustný) důkaz, nesdílí. Ústavní soud dovozuje, že vrchní soud zvolil s ohledem na konkrétní okolnosti případu přístup příliš restriktivní a právu na ochranu soukromí poskytl nepřiměřenou ochranu, v důsledku čehož došlo u stěžovatele k porušení práva na soudní ochranu a práva na zákonného soudce.

Ústavní soud provedl test proporcionality, sestávající ze čtyř kroků. Omezení práva na soukromí v tomto případě sleduje legitimní cíl, a to zajištění práva na soudní ochranu.

[celý článek](#)

JEDNÁNÍ ZA STÁT V ŘÍZENÍCH O NÁHRADĚ ŠKODY STÁTEM

Za stát v případech odškodnění za průtahy, kdy připadá v úvahu více ústředních správních orgánů, vystupuje ministerstvo financí bez ohledu na to, u koho byl nárok na odškodnění uplatněn.

O náhradě škody způsobené rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o regresních úhradách jedná jménem státu ministerstva a jiné ústřední správní úřady. Ve věci sp. zn. 30 Cdo 519/2015 Nejvyšší soud posuzoval otázku zastupování státu v případě nároku na zadostiučinění za nepřiměřenou délku řízení o žádosti o povolení k restaurování kulturních památek.

V dané věci připadaly v úvahu jak Ministerstvo kultury, které o povolení opakovaně rozhodovalo, tak Ministerstvo spravedlnosti, neboť součástí průtahů bylo i několikaleté řízení před různými soudy. Žalobce uplatnil u soudu jeden nárok, za celou délku všech řízení.

Za stát může před soudem jednat jen jedna organizační složka, resp. jedna fyzická osoba zastupující tuto organizační složku, aby nedocházelo k rozporům v jejich procesních úkonech. Pokud je sporné, která organizační složka bude stát zastupovat v řízení o náhradě škody, je příslušné Ministerstvo financí. Označí-li žalobce jako žalovanou organizační složku, která není příslušná za stát jednat, nejde o vadu podání, ale soud musí oslovit správnou organizační složku podle zákona a s ní jednat.

[celý článek](#)

ROZHOVOR

PETRA MYŠÁKOVÁ

Ve smlouvách lze i nadále bez ohledu na samotný brexit volit pro smluvní i mimosmluvní závazky právo anglické, říká v rozhovoru pro Právní prostor advokátka Allen & Overy Petra Myšáková. Vedle otázek týkajících se brexitu se ve své praxi zabývá především mezinárodním právem soukromým a financováním různých typů aktiv.

Ve své praxi se zabýváte mimo jiné oblastí tzv. „asset finance“. Co si pod tím představíte?

Tato produktová oblast zahrnuje širokou škálu financování různých typů aktiv, přičemž takovými aktivy může být v zásadě cokoliv, a to od flotil aut přes výrobní stroje, ale například také letadla. Jde v zásadě o financování takových aktiv, která jsou pro konkrétního podnikatele zásadní při výkonu jeho podnikatelské činnosti, jejichž přímé pořízení by však podnikateli způsobilo nemalé problémy s „cash-flow“.

Zmínila jste poměrně náročná aktiva. Je proces financování po právní stránce odlišný než v případě těch méně náročných?

Takový proces je každopádně mnohem komplexnější, a to s ohledem na strukturování takových transakcí, množství zainteresovaných stran, různorodost právních řádů, které je potřeba v dokumentaci zohledňovat, a rozsah samotných posuzovaných dokumentů.

Jaký typ klientů se na vás v této otázce obrací?

Pravidelně se jedná o zahraniční klientelu, která bytí je obeznámena s riziky podobných typů transakcí v zahraničí, primárně očekává, že je v rámci našeho

pokračování na straně 3

VII. ročník odborné konference

PRÁVO VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ 2018

13. listopadu 2018, Orea Hotel Voroněž, Brno

27. listopadu 2018, Paspův sál, Praha

www.pvvs.cz

CODEXIS®

NOVELA ZÁKONA O OZDRAVNÝCH POSTUPECH A ŘEŠENÍ KRIZE NA FINANČNÍM TRHU

Dne 16. 8. 2018 byl ve Sbírce zákonů publikován pod č. 182/2018 Sb. zákon, kterým se mění zákon č. 374/2015 Sb., o ozdravných postupech a řešení krize na finančním trhu, ve znění zákona č. 183/2017 Sb., a další související zákony.

Dle důvodové zprávy je hlavním cílem novelizace, již zákon přináší, upřesnit a podrobněji doplnit některá ustanovení, jimiž byla do českého právního řádu transponována evropská směrnice 2014/59/EU, kterou se stanoví rámec pro ozdravné postupy a řešení krize úvěrových institucí a investičních podniků, tzv. BRRD. Ta má přitom stanovovat rámec pro ozdravné postupy a řešení krize úvěrových institucí, tedy bank a spořitelních a úvěrních družstev, dále některých investičních podniků, konkrétně obchodníků s cennými papíry, a některých dalších osob, jsou-li členem stejné skupiny jako úvěrová instituce nebo investiční podnik. Hlavní účel má spočívat v zajištění harmonizace řešení pro případ selhání bank, družstevních záložen, obchodníků s cennými papíry a dalších vymezených osob. Nástroje, jež směrnice přinesla, mají zaručit, že náklady selhání instituce ponесou zejména její společníci a věřitelé, nikoliv daňoví poplatníci. Pro tento účel BRRD současně zavádí také určité preventivní postupy a instituty.

Směrnice byla do českého právního řádu transponována především přijetím právě novelizovaného zákona a jeho změnového zákona. Od doby jejich účinnosti se však měla ukázat potřeba některá jejich ustanovení upravit tak, aby lépe odpovídala cílům, jichž má být prostřednictvím BRRD dosaženo. Proto zákonodárce přijal právě publikovaný zákon. Vedle toho jde také o vyřešení některých dílčích praktických problémů, na něž měla aplikace dané právní úpravy v praxi poukázat.

Zákonem, který své účinnosti nabývá dnem 1. 10. 2018, je novelizován rovněž zákon o soudních poplatcích a insolvenční zákon.

[Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

[celý článek](#)

NOVELA ZÁKONÍKU PRÁCE

Dne 16. 8. 2018 byl ve Sbírce zákonů publikován pod č. 181/2018 Sb. zákon, kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Dle důvodové zprávy má být prostřednictvím této novely především sjednocen postup zaměstnavatelů, respektive pojišťoven, jež realizují zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání, při výpočtu náhrady za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti u uchazečů o zaměstnání, aby již napříště nedocházelo k nedůvodnému rozdílnému postupu. Ten se přitom projevuje v tom smyslu, že jedné skupině je jako dosahovaný výdělek zohledňována výše minimální mzdy platná v den zařazení evidence uchazeče o zaměstnání, zatímco druhé skupině poškozených je zohledňována výše minimální mzdy, kdykoliv dojde k jejímu zvýšení. To má způsobovat snižování náhrady za ztrátu na výdělků nebo náhrady za ztrátu na služebním příjmu.

Vedle zákoníku práce je novelizován rovněž zákon o vojácích z povolání a zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

Novelizační zákon své účinnosti nabývá dnem 1. 10. 2018.

[Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

[celý článek](#)

NOVELA ZÁKONA O MEZINÁRODNÍ JUSTIČNÍ SPOLUPRÁCI VE VĚCÍCH TRESTNÍCH

Dne 16. 8. 2018 byl ve Sbírce zákonů publikován pod č. 178/2018 Sb. zákon, kterým se mění zákon č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Jde o provedení transpozice evropské směrnice 2014/41/EU o evropském vyšetřovacím příkazu v trestních věcech do českého právního řádu. Cílem této směrnice přitom mělo být jednak poskytnout jednoduchý a úplný právní rámec pro oblast justiční spolupráce v oblasti přeshraničního získávání důkazů, jednak zavést do právní pomoci princip vzájemného uznávání při zachování flexibility právní pomoci, to vše při zajištění vysoké úrovně ochrany lidských práv.

[Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

[celý článek](#)

ČLÁNEK

OCHRANA OSOBNOSTI A SOUKROMÍ U POLITIKŮ A JINÝCH VEŘEJNĚ ČINNÝCH OSOB

Svoboda projevu je v českém právním řádu zakotvena v čl. 17 Listiny základních práv a svobod a jako jedna ze základních svobod zaručuje každému právo na informace a svobodné vyjadřování svých názorů. Svoboda projevu ovšem není bezmezná a má své limity.

[číst více na www.pravniprostor.cz](#)

NEJASNOSTI VE SVĚŘENSKÉM FONDU PRO PŘÍPAD SMRTI

V dnešní době narážíme na situaci, kdy vlastník prosperující obchodní společnosti (podnikání) nemá komu předat její řízení. Děti nemají o převzetí společnosti zájem, anebo nemají dostatečné vzdělání, znalosti či zkušenosti, aby tuto společnost mohly dále úspěšně vést a spravovat.

[číst více na www.pravniprostor.cz](#)

PRÁVNÍ PROSTOR – elektronický časopis nakladatelství CODEXIS publishing spol. s r.o., člen skupiny ATLAS GROUP, a redakce právního portálu Právní prostor.cz, jehož provozovatelem je společnost ATLAS consulting spol. s r.o., člen skupiny ATLAS GROUP; www.atlasconsulting.cz, klientse.centrum@atlasgroup.cz, Vytváření 292/13, Ostrava-Moravská Ostrava, 702 00, tel.: 596 613 333. Vychází jednou za 14 dní. Kontakt na redakci: Ing. Václav Chládek, šéfredaktor, tel.: 603 826 782, chladek@pravniprostor.cz, Ing. Lubomír Brož, obchodní manažer, tel.: 731 422 841, broz@pravniprostor.cz. © Všechna práva vyhrazena. Bez předchozího písemného souhlasu nakladatelství CODEXIS publishing spol. s r.o. člen skupiny ATLAS GROUP je zakázána jakákoliv další publikace, přetištění nebo distribuce (tištěnou i elektronickou formou) jakéhokoli materiálu nebo části materiálu zveřejněného v tomto elektronickém časopisu. Přihlášení nebo odhlášení elektronického časopisu na klientse.centrum@atlasgroup.cz

ROZHOVOR

... poradenství upozorníme a ošetříme rizika vyplývající z ne zcela vždy předvídatelného českého právního prostředí. Často je tak nutné klienta i zklamat – ne vše, co je možné v zahraničí, je bohužel přenositelné do českého právního prostředí.

Co například?

Zde vyvstávají problémy v zásadě dvojího typu. V první řadě jde často o přílišný formalismus českého právního prostředí projevující se v tom, že „forma (často) převládá nad obsahem“ – zdánlivě drobný nedostatek v dokumentaci tak ve svém důsledku může směřovat k neplatnosti právních jednání, což je samozřejmě problém zásadní. Pro oblast „asset finance“ je rovněž typické, že Česká republika není signatářem řady mezinárodních smluv (z nichž lze například zmínit úmluvu o mezinárodních nárocích na mobilní zařízení vztahující se k leteckým objektům), které však komerční praxi daného právního odvětví reflektují lépe než „obecné“ české právo.

Řešíte také využití inovativních technologií během bankovních transakcí. Po čem lidé a korporace aktuálně nejvíc volají?

Zcela jednoznačně jde o efektivitu v dodávání standardních produktů/smluv bez kterých se bankovní transakce neobejdou. Aplikace moderních právních technologií také v mnohých ohledech umožní eliminovat riziko chyb v těchto produktech, kde je pravidelně přidána hodnota právníka do jisté míry omezená. Různé typy „cloudových služeb“ dokáží eliminovat množství vyměněných e-mailů a různých verzí totožných transakčních dokumentů – v reálném čase totiž mohou mít všechny strany transakce se účastníci přístup ke stejným dokumentům.

Allen & Overy se již několik let na tuto oblast soustředí a kontinuálně vyvíjí nové produkty a platformy, které využívá pro poskytování on-line služeb klientům.

[celý rozhovor](#)

Karolina Drachovská | spolupracující redaktorka

MONITOR STAVEBNICTVÍ

ZJISTĚTE VÍCE

PRÁVNÍ PROSTOR

Chcete si přečíst i starší čísla časopisu PRÁVNÍ PROSTOR?

Staňte se registrovaným uživatelem portálu a získajte přístup do archivu časopisu

ZAREGISTROVAT SE